

Ahvenanmaan maakunta

	Inre fjärden	Vandöfjärden	Östra och Västra Kyrksundet
Yleistä:	Inre fjärden on pieni järvi (alle 1 km ²) Eckerön pohjoisosassa.	Vandöfjärden on melko pieni järvi (5 km ²) Finströmin ja Saltvikin kunnissa.	Östra och Västra Kyrksundet on kaksiosainen melko pieni (yhteensä noin 2,6 km ²) järvi Sundin kunnassa.
Erityistä:	Inre fjärden on käytännössä Suomen läntisin järvi. Sitä lännempänä on vain viisi hyvin pientä lampea.	Vandöfjärden on Ahvenanmaan suurin järvi.	Östra och Västra Kyrksundet ediiintyy joissakin tilastoissa Ahvenanmaan suurimpana järvenä. Vandöfjärden on tällöin tulkittu merenlahdeksi.
Järven tila:	Inre fjärden on luontaisesti rehevä ja runsaskalkkinen järvi. Sen tila on asiantuntija-arvion mukaan erinomainen.	Vandöfjärden on ekologiselta tilaltaan välttävä.	Östra ja Västra Kyrksundet on luontaisesti rehevä ja runsaskalkkinen järvi. Sen ekologinen tila on erinomainen.
Mistä tunnetaan:	-	-	-
Ehdottajan perustelu:	<i>"Trots sitt ringa vattendjup har Inre Fjärden god vattenkvalitet, vilket bevisas bl.a. av förekomsten av kräftor."</i> – nimim. Stjarnfelt	-	-
Arviointiraadin kommentti:	Inre fjärden oli ainoa järvi, jota oli ehdotettu Ahvenanmaan maakuntajärveksi.	Vandöfjärden nostettiin ehdokkaaksi maakunnan suurimpana järvenä.	Östra och Västra Kyrksundet on maakunnan toiseksi suurin järvi.
Äänestä:	JÄRVI 1	JÄRVI 2	JÄRVI 3

Etelä-Karjalan maakunta

	Kuolimo	Luumäen Kivijärvi	Saimaa
Yleistä:	Kuolimo on keskikokoinen (79 km ²) järvi Vuoksen vesistöissä. Se sijaitsee maakunnan luoteisosassa Savitaipaleen ja Suomenniemen kunnissa.	Luumäen Kivijärvi on keskikokoinen (76 km ²) järvi Kymijoen vesistöissä. Se sijaitsee melko keskellä maakuntaa Luumäen ja Lemmin kunnissa.	Saimaan tavallisin raja-osa on Puumalan salmen eteläpuolelle jäävä osa, jolloin vettä on 1 377 km ² . Tällöin Saimaa ulottuu Etelä-Karjalan lisäksi myös pitkälle Etelä-Savoon.
Erityistä:	Järven halki kulkee harjuja, jotka muodostavat kapeita niemiä, särkkiä, hiekkarantoja ja harjusaaria. Kuolimo on suurin kokonaan Etelä-Karjalassa sijaitseva järvi.	Luumäen Kivijärvi on Suomen 121:stä Kivijärvestä toiseksi suurin.	Etelä-Karjalassa Saimaa peittää alleen suuremman pinta-alan kuin maakunnan kaikki muut 1 414 järveä yhteensä.
Järven tila:	Kuolimo on hyvin karu ja kirkasvetinen järvi ja sen ekologinen tila on erinomainen. Se on ainoa Etelä- ja Keski-Suomen järvi, jossa on jäljellä alkuperäistä nieriäkantaa.	Kivijärvi on kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä. Etelärannalla on hienoja hiekkarantoja.	Saimaan tila vaihtelee eri osissa, mutta suurimmat selät on pääsääntöisesti luokiteltu erinomaisiksi. Etelä-Saimaakin on norpan elinalue, vaikka kanta on vahvin Pihlajavedellä ja Haukivedellä.
Mistä tunnetaan:	<i>Koskistaan.</i> Kuolimo laskee Saimaaseen kahta koskireittiä, Partakosken ja Kärnäkosken kautta. Partakoski on järvitaimenen ainoa kutupaikka eteläisen Saimaan alueella. Kärnäkosken rannalla on kenraali Suvarovin 1790-luvulla rakennuttama linnoitus.	<i>Ravuistaan.</i> Kivijärvessä elävät tiettävästi maan ainoat kapeasaksiravut, joita istutettiin suomalaisiin vesistöihin 1920-luvulla. Rapuruton arveltiin hävittäneen lajin Suomesta, kunnes kesällä 2002 sitä löydettiin Kivijärvestä. Kivijärvi on luultavasti maailman ainoa järvi, jossa elää sekä joki-, täplä- että kapeasaksirapuja.	<i>Vanhoista pojista viiksekkäistä.</i> Juha Vainion laulussa lauletaan mm. näin: <i>"Suuri Saimaa, mut' naista sen rannoilta vaan, ei näin tuulliseen saareen saa asettumaan. Kuten norpan, on määrä myös Miikkulaisen, olla sukunsa viimeinen."</i>
Ehdottajan perustelu:	<i>"Kuolimon kalaa olen syönyt 50 vuotta ja aina ollut hyvää, ei mudan makua, ja kalojen värit niin kuin kalamiehen oppikirjasta."</i> – op	<i>"Järvi on ikäisekseen hyvin säilynyt. Levärypyt vähäisiä, pinta kaunis, komea historia ja vapaa-ajan asukkaita riittää!"</i> – Hilikka	<i>"Saimaa jylhine kalliorantoinen, saarineen, hiekkarantoinen ja puhtaine sinisine selkävesineen on kappale kauneinta Suomea."</i> – Helena Kaittola
Arviointiraadin kommentti:	Kuolimon monimuotoinen yhdistelmä harjuja, kallioita, soita ja karujen järvien lajistoa tekee siitä varsin poikkeuksellisen järven koko maailmankin mitassa.	Kivijärvi edustaa Kymijoen vesistöä valtavesistö Vuoksea vastaan. Järven hyvä tila, kauniit hiekkarannat ja kolmen lajin saksiniekat tekevät siitä maakuntajärvi-alueen.	Saimaa olisi itseoikeutettu ehdokas koko Suomen kansallisjärveksi, joten miksipä ei myös Etelä-Karjalan maakuntajärveksi. Saimaa on ehdokkaana myös Etelä-Savossa.
Äänestä:	JÄRVI 4	JÄRVI 5	JÄRVI 6

Etelä-Pohjanmaan maakunta

	Kuortaneenjärvi	Lappajärvi	Ähtärijärvi
Yleistä:	Kuortaneenjärvi on keskikokoinen (15 km ²) järvi Lapuanjoen vesistössä. Se sijaitsee keskellä maakuntaa Kuortaneen kunnassa.	Lappajärvi on melko iso (145 km ²) järvi Ähtävänjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan pohjoisosassa Lappajärven kunnassa.	Ähtärijärvi on keskikokoinen (40 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan kaakkoisosassa Ähtärin ja Alajärven kunnissa.
Erityistä:	Kuortaneenjärvi oli vielä 5000–4000 vuotta sitten kapea Litorinameren lahti, johon Suur-Lapuanjoki laski vettä nykyisestä Näsijärvestä. Maankohoaminen on sittemmin siirtänyt merta kauemmas ja Näsijärvikin puhkaisi itselleen Tammerkosken uudeksi laskusuunnaksi noin 4000 vuotta sitten.	Lappajärvi on Suomen suurin meteoriitin synnyttämä kraatterijärvi. "Iso jytky" tapahtui noin 75 miljoonaa vuotta sitten. Kaikki elämä kuoli 200–300 kilometrin säteellä.	Ähtärijärvi sijaitsee Suomenselällä, joka erottaa Perämereen laskevat vesistöt Järvi-Suomen vesistöistä. Ähtärijärvi laski alun perin pohjoiseen Ähtäväenjoen reittiä, kunnes maan kallistuminen puhkaisi nykyisen lasku-uoman etelään 3200 vuotta sitten. Ähtärijärvi laski kahteen suuntaan, kunnes pohjoinen lasku-uoma kuivui noin 1500 vuotta sitten.
Järven tila:	Kuortaneenjärvi on humuspitoinen. Sen ekologinen tila on tyydyttävä.	Lappajärvi on humuspitoinen. Sen ekologinen tila on tyydyttävä.	Ähtärijärvi on runsashumuksinen järvi. Sen ekologinen tila on hyvä.
Mistä tunnetaan:	<i>Urheiluopistosta.</i> Kuortaneen urheiluopisto on toiminut Kuortaneenjärven rannalla vuodesta 1950 lähtien.	<i>Kivistä.</i> Kärnäiitti on kivilaji, jota löytyy Lappajärven Kärnänsaaresta. Kivi muistuttaa laavakiveä, ja koko järveä pidettiin pitkään sammuneen tulivuoren kraatterina. Järvi ja kivilaji ovat kuitenkin saaneet alkuperänsä asteroidin törmäyksessä.	<i>Maankohoamisesta.</i> Ähtärijärvi on maankohoamisen luonnonlaboratorio. Pitkulainen järvi kallistuu yhä etelää kohti pari milliä vuosikymmenessä. Vauhti ei huimaa, mutta geologiassa ei mitään muuta ole niin pirusti kuin aikaa.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Etelä-Pohjanmaahan on huomattavamman pualoone maa-alue Kuortaneenjärven ympärillä." – Siiaiskari</i>	<i>"Kyllähän Etelä-Pohjanmaan suurin ja komein järvi pitää saada mukaan kisaan!" – Kullankierre</i>	-
Arviointiraadin kommentti:	Kuortaneenjärven ympärillä levittäytyvä arvokas kulttuurimaisema ja aktiivinen kansalaistoiminta järven hyväksi nostavat sen maakuntajärviehdokkaaksi. Järvestä on myös vastikään julkaistu monipuolinen tieto- ja kuvateos.	Lappajärvi on kokonsa ja erikoisen syntyhistoriansa takia itseoikeutettu ehdokas Etelä-Pohjanmaan maakuntajärveksi.	Arviointiraati nosti Ähtärijärven ehdokkaaksi, vaikkei sitä ollut kukaan ehdottanut. Ähtärijärvi edustaa kilpailussa erityisesti Suomenselän omintakeista ja järviköyhää aluetta.
Äänestä:	JÄRVI 7	JÄRVI 8	JÄRVI 9

Etelä-Savon maakunta

	Pihlajavesi	Puula	Saimaa
Yleistä:	Pihlajavesi on iso (713 km ²) järvi Vuoksen vesistössä, osana Suur-Saimaata. Se sijaitsee maakunnan kaakkoisosassa. Pihlajavesi ulottaa rantansa Puumalasta Savonlinnaan ja Sulkavalta Punkaharjulle.	Puula tai Puulavesi on melko iso (330 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan länsirajan tuntumassa pääosin Kangasniemen ja Hirvensalmen kunnissa.	Saimaa on Suomen suurin järvi. Sen tavallisin raja-osa on Puumalan salmen eteläpuolelle jäävä osa, jolloin vettä on 1 377 km ² . Saimaa peittää suuret alueet paitsi Etelä-Savosta myös Etelä-Karjalasta.
Erityistä:	Pihlajavedessä on peräti 4 159 saarta, joiden yhteispinta-ala on 60 250 ha eli lähes yhtä suuri kuin järven vesiala. Yli sadan hehtaarin saaria on 45, joista sadan suurimman järvensaaren listalle yltää 14 kappaletta. Ilmankos siellä kukoistaa edelleen merkittävä saarikulttuuri.	Puulalle ovat tunnusomaisia jylhät, karut, kallioiset rannat sekä monin paikoin rannan tuntumassa kasvavat lehtipuuvaltaiset metsät.	Saimaan voi rajata myös laajemmin, kattamaan mm. Pihlajaveden, Haukiveden ja Pyhäselän. Kokoa tällä Suur-Saimaalla on 4 280 km ² ja Euroopan mitassa se on neljänneksi suurin järvi. Saarten lukumäärässä (13 710) ja rantaviivan pituudessa (14 850 km) Suur-Saimaa on maailmanennätysluokkaa.
Järven tila:	Pihlajavesi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on erinomainen. Pihlajavesi on Saimaannorpan vahvinta elinaluetta.	Puula on karu ja kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on erinomainen. Puula on tunnettu muikkujärvi.	Saimaa on kirkasvetinen ja sen suurimmat selät ovat pääsääntöisesti ekologiselta tilaltaan erinomaisia.
Mistä tunnetaan:	<i>Norpasta.</i> Juuri Pihlajavesi yhdessä Haukiveden kanssa ovat nykyisin Saimaannorpan vahvinta elinaluetta. Saimaannorppa on äärimmäisen uhanalainen norpan alalaji, joka elää vain Saimaan alueella. Pihlajavesi on osa ns. Suur-Saimaata.	<i>Kanavasta.</i> Puula laski alun perin Päijänteeseen. Vuosina 1831–1854 kaivettu Kissakosken kanava käänsi kuitenkin Puulan Mäntyharjun reittiin. Samalla järven pinta laski noin 2,5 metriä.	<i>Vanhoista pojista viiksekkäistä.</i> Juha Vainion laulussa sanotaan mm. näin: <i>"Suuri Saimaa, mut' naita sen rannoilta vaan, ei näin tuuliseen saareen saa asettumaan. Kuten norpan, on määrä myös Miikkulaisen, olla sukunsa viimeinen."</i>
Ehdottajan perustelu:	<i>"Ei veneilijä voi sanoa olleen mäihän huonon, jos sokkeloisten saarien kupeessa voi nähdä norpan nostavan viiksekkään kuonon."</i> – Huihai	<i>"Puulan rannalle kun pääsee, on perillä."</i> – Linman	<i>"Saimaa on joka puolella, se yhdistää melkein koko Itä-Suomen... Saimaa on samalla tuttu ja tuntematon. Voiko kukaan sanoa käyneensä Saimaan joka kolkassa?"</i> – Ritvi
Arviointiraadin kommentti:	Pihlajaveden sokkeloisuus ja erinomainen tila tarjoavat hienot olosuhteet niin norpalle kuin ihmisillekin. Ehdottomasti maakuntajärvitasoa.	Puula edustaa Etelä-Savossa Kymijoen vesistöä Suur-Saimaata vastaan. Erinomainen vedenlaatu ja rakentamattomien rantojen runsaus tekevät Puulasta hienon ehdokkaan.	Saimaa olisi itseoikeutettu ehdokas koko Suomen kansallisjärveksi, joten miksipä ei myös Etelä-Savon maakuntajärveksi. Saimaa on ehdokkaana myös Etelä-Karjalassa.
Äänestä:	JÄRVI 10	JÄRVI 11	JÄRVI 12

Kainuun maakunta

	Kiantajärvi (Suomussalmi)	Lentua	Oulujärvi
Yleistä:	Kiantajärvi on melko iso (188 km ²) järvi Oulujoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan pohjoisosassa Suomussalmen kunnassa.	Lentua on keskikokoinen (78 km ²) järvi Oulujoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan kaakkoisosassa Kuhmon kaupungissa.	Oulujärvi on iso (887 km ²) järvi Oulujoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan länsiosassa Kajaanissa, Vaalassa ja Paltamossa.
Erityistä:	Kiantajärvessä on 144 saarta, joista suurin on Salonsaari, 271 ha. Järven kuuluisimpana saarena voidaan pitää piskuista Niettusaarta (2,3 ha), jossa sijaitsee korpikirjailija Ilmari Kiannon hauta.	Lentua on poikkeuksellisen pitkät hydrologiset havaintosarjat. Jäätymistä ja jäänlähtöä on seurattu talvesta 1885–1886 alkaen. Varhaisin jäätyminen on ollut 16. lokakuuta vuonna 1920 ja myöhäisin 20. joulukuuta vuonna 2006.	Ärjänselkä on Suomen suurin järviulappa. Säännöstely ja laakeat rannat johtavat suureen pinta-alan vaihteluun. Säännöstelyn alarajalla järven ala on 778 km ² , ylärajalla 944 km ² .
Järven tila:	Kiantajärvi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on hyvä. Voimakkaasti säännöstelty.	Lentua on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on erinomainen. Lentua on säännöstelemätön ja on lähes kokonaan suojeltu.	Oulujärvi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on hyvä. Säännöstely heiluttaa vedenpintaa voimakkaasti.
Mistä tunnetaan:	<i>Korpikirjailijastaan.</i> Ilmari Kiannon kirjailijakoti, Turjanlinna, sijaitsee Niskaselän pohjoisrannalla. Kianto asui siellä vuosina 1912–1949 ja vietti senkin jälkeen siellä kesät. Kiantaa katsellen hän kirjoitti mm. Ryysyrannan Joosepin ja sanoitti Nälkämaan laulun, joka on nimetty Kainuun maakuntalauluksi.	<i>Sinisestä ajatuksesta.</i> Veikko Huovisen romaanissa Havukka-ahon ajattelija vuodelta 1952 on päähenkilönä omalaatuinen metsätyömies ja itseoppinut filosofi Konsta Pylkkänen, joka etsii mm. "sinistä ajatusta" Lentuan maisemissa.	<i>Merirosvoistaan.</i> "Kainuun merellä" riehuiivat 1860-luvulla Suomen sisävesien ainoat meri- tai järvirosvot. Kiveksen veljeksinä tunnetut miehet ryöstelivät järvellä liikkuneita tervansoutajia ja matkalaisia, ja saivat Robin Hoodin maineen koska jakoivat osan saaliistaan kotikylänsä Kivesjärven asukkaille.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Tarvitseeko tätä edes sen kummemmin perustella? Kiantajärvi ulottuu lähes kaikkien Kainuun kuntien alueelle ja sen rannoilla asuu pääosa Kainuun väestöstä." – Vatkain</i>	<i>"Lentuan luontoa leimaa erämaisuus: kesämökkejä ei rannoilla paljon ole. Saarissa ja mannerrannoilla on toisaalta upeita hiekkarantoja, toisaalta karuja kalliorantoja." – Jel</i>	<i>"Järvi on Kainuun suurin keskusjärvi, maisemat ovat sanoinkuvaamattoman upeita ja henkeäsalpaavia." – Maekinen</i>
Arviointiraadin kommentti:	<i>"Jos Oulujärvi on Kainuun meri, Kianta on Kainuun järvi."</i>	Lentua on säännöstelemätön suurjärvi, pääosin rakentamaton ja lähes kokonaan suojeltu. Rantojen luontotyytit ovat edustavia, monimuotoisia ja luonnonsuojelullisesti arvokkaita.	Oulujärvi on kokonsa, monipuolisuutensa ja historiansa takia selvää maakuntajärvi luokkaa. Voimakas säännöstely vähentävät hieman pisteitä.
Äänestä:	JÄRVI 13	JÄRVI 14	JÄRVI 15

Kanta-Hämeen maakunta

	Iso-Roine	Tammelan Pyhäjärvi	Vanajavesi
Yleistä:	Iso-Roine on keskikokoinen (31 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan pohjoisosassa Hämeenlinnan kaupungin alueella.	Tammelan Pyhäjärvi on keskikokoinen (23 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan länsiosassa Tammelan kunnassa.	Vanajavesi on melko iso (150 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan luoteisrajalla puoliksi Pirkanmaan puolella.
Erityistä:	Iso-Roine (73 metriä) on Kanta-Hämeen syvin järvi, jos maakunnan itärajalla sijaitsevaa Pääjärveä, jonka syvin kohta (85 m) on Päijät-Hämeen puolella, ei lasketa. Muut tulevat kaukaa perästä, sillä kolmonen, Kukkia, on vain reilut 35 metriä syvä.	Karttaan Pyhäjärven ja Kuivajärven välille merkitty Saari oli aiemmin maantieteellisestikin saari (130 ha), mutta pohjoispuolinen vesiyhteys on suljettu ja virtaus tapahtuu vain eteläpuolelta.	Järven pääosan muodostaa iso ja avoin Vanajanselkä, mutta järvellä on myös noin 25 km pituinen "häntä", lähes jokimainen lahti, joka ulottuu Hämeenlinnan läpi Janakkalan rajalle saakka. Järven pintaa on laskettu 1700- ja 1800-luvuilla yhteensä pari metriä.
Järven tila:	Iso-Roine on kirkasvetinen järvi, jonka ekologinen tila on hyvä.	Tammelan Pyhäjärvi on humuspitoinen järvi, jonka ekologinen tila on tyydyttävä.	Vanajavesi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on tyydyttävä.
Mistä tunnetaan:	<i>Vanhasta raitista.</i> "Wanha Raitti" on Hauhon puinen kirkonkylä, joka nykyisin on Suomen tunnetuimpia kulttuurimaisemia. Se sijaitsee Iso-Roineen ja Hauhonselän välisellä harjulla – toki varsinaisesti Hauhonselän rannalla.	<i>Kansanpuistosta.</i> Tammelan Pyhäjärven itärannalla sijaitsee Saaren kansanpuisto, jonka Lounais-Hämeen Kotiseutu- ja Museoyhdistys perusti yleiseksi virkistys- ja vapaa-ajan viettopaikaksi vuonna 1932. Nykyisin alueen omistavat Tammelan kunta ja Forssan kaupunki.	<i>Linnasta.</i> Hämeen linna sijaitsee Hämeenlinnan kaupungissa Vanajaveden äärellä. Järven rannoilta löytyy muutenkin suuri osa Hämeen kulttuurihistoriallisesti merkittävistä rakennuksista: Hattulan Pyhän Ristin kirkko ja tusinan verran kartanoita.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Puhdas kaunisrantainen järvi"</i>	<i>"Sopii oikein hyvin purjelautailuun ja leijjasurffaukseen. Järvessä on vähän saaria joten tuulet puhaltaa aika vapaasti." – Ali-Hokka</i>	<i>"Se on sekä Hämeen sydän, että sen keskeisin valtimo... Lisäksi Vanajaveden hiljainen ja vakaa virtaaminen kohti pohjoista kuvaa hämäläistä vakaata ihmisluonnetta." – Oscari</i>
Arviointiraadin kommentti:	Iso-Roineen ympäristö edustaa Kanta-Hämeen viljely- ja kylämaisemia parhaimmillaan. Iso-Roine kuuluu Hauhon reittiin, joka on eteläisessä Suomessa harvinaisen puhtaana säilynyt reittivesistö.	Tammelan Pyhäjärvi on maakunnan länsiosan suurin järvi ja Loimijoen alkukohta. Itärannan hieno ja arvokas Kaukolanharju sekä Saaren kansanpuisto tekevät siitä oivan maakuntajärven.	Maakunnan ylivoimaisesti suurimpana järvenä ja kulttuuriarvojensa ansiosta Vanajavesi on itsestään selvä maakuntajärviehdokas Kanta-Hämeelle. Vanajavesi ulottuu myös Pirkanmaan puolelle mutta ei yltänyt siellä ehdokkaaksi.
Äänestä:	JÄRVI 16	JÄRVI 17	JÄRVI 18

Keski-Pohjanmaan maakunta

	Lestijärvi	Räyringinjärvi	Salamajärvi
Yleistä:	Lestijärvi on keskikokoinen (65 km ²) järvi Lestijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan itäosassa Lestijärven kunnassa.	Räyringinjärvi on melko pieni (4 km ²) järvi Kruunupyynjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan lounaisosassa Vetelin kunnassa.	Salamajärvi on melko pieni (4 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan kaakkoisosassa Perhon kunnassa.
Erityistä:	Lestijärvi on ylivoimaisesti suurin järvi erityisen kuivalla Keski-Pohjanmaalla. Sisävesiä maakunnassa on 200 neliökilometriä, joka on vain 3,4 % maakunnan maapinta-alasta. Lestijärvi on yksin vastuussa kolmanneksesta maakunnan sisävesien alasta.	Räyringinjärvi kuuluu Kruunupyynjoen vesistöön, joka on "Suomen kapein vesistö". Vesistön valuma-alueen pinta-ala on 788 km ² ja pituus tasan sata kilometriä. Niinpä vesistön keskileveydeksi tulee vain kahdeksan kilometriä. Räyringinjärven kaakkoispuolella vesistö kuroutuu Ähtävänjoen ja Perhonjoen välissä vain reilun kilometrin levyiseksi.	Salamajärvi sijaitsee Suomenselän vedenjakajaseudulla, ja sillä reunalla, joka laskee vetensä etelään Kymijoen vesistöön. Keski-Pohjanmaan 457 järvestä vain 49 kuuluu tähän seuraan. Loput järvet laskevat luoteeseen ja siis Perämereen.
Järven tila:	Lestijärvi on humuspitoinen ja ekologiselta tilaltaan erinomainen.	Räyringinjärvi on matala ja humuspitoinen. Sen ekologinen tila on tyydyttävä.	Salamajärvi on matala ja erittäin humuspitoinen. Sen ekologinen tila on erinomainen.
Mistä tunnetaan:	Koskista. Lestijärven puhtaat vedet virtaavat mereen aikamoista kyytiä, koska järven pinta on 140 metriä merenpinnasta vaikka matkaa merelle ei ole kuin sata kilometriä Lestijokea pitkin. Lestijokea pitkin. Lestijokea onkin peräti 50 koskea – se on Pohjanmaan oloissa paljon!	<i>Kylästä.</i> Räyringin rannalla sijaitsee Räyringin kylä, joka on TV:stä tuttu "Kylä ilman naisia". YLE:n esittämässä ohjelmassa seurattiin mitä kylässä tapahtuu, kun sen naiset lähtevät viikoksi kylpylälomalle ja miehet jäävät hoitamaan kotia, lapsia ja töitään.	<i>Kansallispuistostaan.</i> Järven itäpää kuuluu nimensä mukaiseen kansallispuistoon, jossa voi Salamajärven lisäksi nähdä metsäpeuroja, aarnimetsiä, pieniä metsäjärviä, suota ja pirunpeltoja. Salamajärven kansallispuistossa vierailee vuosittain hieman yli 10 000 retkeilijää.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Lestijärvellä vietämme mökkielämää, aikaisesta keväästä myöhäiseen syksyyn joka perjantai töiden jälkeen on kova kiire Lestijärvelle ja haikein mielin sunnuntaina lähdemme pois." – Ulla</i>	<i>"Räyringinjärvi on keskellä asutusta, se on Räyringin kylän keskeinen elementti, kylää yhdistävä tekijä." – rapu</i>	<i>"Salamajärvi on oiva esimerkki karusta, mutta hienosta ja puhtaasta rauhallisen Suomenselän vedenjakaja-alueen luonnosta." – Baskeriboheemi</i>
Arviointiraadin kommentti:	Lestijärven ylivoimainen koko ja erinomainen tila tekevät siitä hyvän ehdokkaan Keski-Pohjanmaan maakuntajärveksi.	Räyringinjärvi on Keski-Pohjanmaalainen järvi tyypillisimmillään: pieni ja matala, soikean muotoinen ja kylä rannalla.	Salamajärvi edustaa Keski-Pohjanmaalla harvinaista Kymijoen vesistöä. Kansallispuisto ja erinomainen tila lisäävät vielä Salamajärven vetovoimaa.
Äänestä:	JÄRVI 19	JÄRVI 20	JÄRVI 21

Keski-Suomen maakunta

	Keitele	Konnevesi	Päijänne
Yleistä:	Keitele on melko iso (498 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan itärajalla pieneltä osin Pohjois-Savossa.	Konnevesi on melko iso (189 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan itärajalla Konneveden kunnassa. Noin puolet järvestä ulottuu Pohjois-Savon puolelle.	Päijänne on iso (1 083 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se ulottuu pohjoispäästään maakunnan keskelle Jyväskylään, ja etelässä pitkälle Päijät-Hämeen puolelle.
Erityistä:	Niemet ja saaret jakavat Keiteleeseen kolmeen altaaseen: Ylä-Keitele (80 km ²), Keski-Keitele (330 km ²) ja Ala-Keitele (88 km ²). Neiturin kanavan kautta on yhteys Konnevedeen, jonne sulutusten myötä menee vettä. Järven päälaskusuunta on kuitenkin Äänekosken kautta Kuhnamojärveen.	Järvi muodostuu kahdesta osasta: kapeahkosta 30 km pituisesta Pohjois-Konnevedestä ja leveämmästä ja runsassaarisesta Etelä-Konnevedestä. Kaikkiaan Konnevedessä on 626 saarta. Yhdellä suurimmista saarista on hauska nimi: Kodanovinen.	Päijänne on Suomen toiseksi tai kolmanneksi suurin järvi. Alkuvuodesta se yleensä peittoaa Inarijärven, kun vedenkorkeudet etelässä ovat koholla ja Lapissa vielä talviasennossa. Vuoden jälkipuoliskolla järjestys vaihtuu. Syvyydessä Päijänne on sen sijaan koko maan ykkönen.
Järven tila:	Keitele on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan hyvä, Ylä-Keitele jopa erinomainen.	Konnevesi on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan erinomainen.	Päijänne on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan hyvä.
Mistä tunnetaan:	<i>Taulusta.</i> Akseli Gallén-Kallelan Konginkankaalla maalaama Keitele-taulu vuodelta 1905 on esillä Lontoon National Galleryssä.	<i>Bussiturmasta.</i> Pohjois- ja Etelä-Konneveden erottavassa Kivisalmessa sattui tuhoisa linja-autoturma vuonna 1956. Salmen ylittävälle lossille ajaneen bussin jarrut pettivät ja auto syöksyi järveen. Turmass kuoli 15 ihmistä. Lossi korvattiin sillalla vuonna 1963.	<i>Tunnelista.</i> Päijännetunneli on Päijänteen Asikkalanselältä Helsingin seudulle johtava tunneli, joka tuo vettä noin miljoonan asukkaan ja teollisuuden käyttöön. Se on 120 km pitkä, ja se on maailman pisin yhtenäinen kalliotunneli. Tunnelin keskivirtaama on 3,1 m ³ /s.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Päijänne on hämäläisten tanteretta, Saimaa savolaisten, Keitele on keskisuomalaisten." – Enäkoski</i>	<i>"Järveltä ja sen rannoilta löytyy sileitä kalliota ja äkkijyrkänteitä, vuonoja ja pirunpeltoja, myös melkoisia siirtolohkareita. Kosket kohisevat ja myrskysäällä karikoissa iskevät tyrskyt." – Corvus</i>	<i>"Päijänteen reitti sitoo suuren määrän keskisuomalaisia järviä komealla tavalla yhteen ja reitti jatkuu vielä Päijät-Hämeenkin puolella." – Rea Peltola</i>
Arviointiraadin kommentti:	Maantieteellisesti Keitele on lähes kokonaan Keski-Suomessa, vaikka yksi nurkka kurkottaakin Pohjois-Savoon. Ja kulttuurisesti se on ihan keskeisintä Keski-Suomea.	Konnevesi edustaa kilpailussa arvokasta Rautalammin reittiä, joka on säilynyt harvinaisen luonnontilaisena ja luetaan erityisuojeleua vaativiin vesistöihin.	Päijänne on kokonsa ja merkityksensä takia ehdotonta maakuntajärviluokkaa. Päijänne on ehdokkaana myös Päijät-Hämeessä.
Äänestä:	JÄRVI 22	JÄRVI 23	JÄRVI 24

Kymenlaakson maakunta

	Haukkajärvi (Kouvola)	Pyhäjärvi (Iitti)	Vuohijärvi
Yleistä:	Haukkajärvi on melko pieni järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee melko keskellä maakuntaa Kouvolan kaupungin alueella.	Pyhäjärvi on keskikokoinen (62 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan luoteisosassa Kouvolan ja Iitin kuntien alueella.	Vuohijärvi on keskikokoinen (86 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan pohjoisrajalla Kouvolassa ja ulottuu hieman Etelä-Savon puolelle.
Erityistä:		Iitin Pyhäjärvi on suurin järvi, joka sijaitsee kokonaan Kymenlaakson maakunnassa. Suomen 39 Pyhäjärven joukossa tämä on viidenneksi suurin.	Vuohijärvi on ylivoimaisesti Kymenlaakson syvin järvi. Sen keskisyvyys on 16,3 metriä ja suurin syvyys 76 metriä. Nämä luvut vievät sen koko Suomen järvien vastaavissa syvyystilastoissa sijoille 8. ja 7.
Järven tila:	Haukkajärvi on humuspitoinen ja ekologiselta tilaltaan erinomainen	Iitin Pyhäjärvi on vähähumuksinen ja ekologiselta tilaltaan tyydyttävä.	Vuohijärvi on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan erinomainen.
Mistä tunnetaan:	<i>Vedestään.</i> Kouvolan talousvesi hankitaan pääosin tekopohjavesilaitokselta, johon raakavesi otetaan Haukkajärvestä. Tekopohjavettä tehdään imeyttämällä pintavettä luonnollisen pohjavesiesiintymän maaperään.	<i>Yökonsertista.</i> Iitin musiikkijuhlien erikoisuuksia on yökonsertti Hiidenvuorella, josta on huikemat näköalat Pyhäjärvelle. Kapeaa, kivistä polkua pitkin kannetaan piano vuoren laelle. Perinteen aloitti jo Hella Wuolijoki.	
Ehdottajan perustelu:	<i>"Kymenlaakson tärkein järvi, pitää suuren osan kymenlaakson asukkaista hyvässä juomavedessä. Kuuluu vesistöalueeseen, joka kertyy suurelta osin kymenlaakson alueelta ja laskee nimenomaan kymenlaakson alueella kulkevia jokia pitkin mereen."</i> – Keijo.koo	<i>"Maisemallisesti merkittävä Hiidenvuori ja lähistön esihistorialliset ja historiallisen ajan kohteet puoltavat järven valintaa Kymenlaakson maakuntajärveksi, vaikka nimi onkin kohtalaisen käytetty muissakin maakunnissa."</i> – Seppo Vakkari	<i>"Vuohijärven aaltojen liplatusta kuunnellessa ja katsellessa tuntee kotiseurakkauden niin selvästi rinnassaan, ettei milloinkaan muulloin!"</i> – Valkealalainen
Arviointiraadin kommentti:	Erinomainen tila, sijainti tiiviin asutuksen läheisyydessä ja merkitys vedenhankinnalle tekevät Haukkajärvestä oivan maakuntajärviehdokkaan.	Vain alueen merkittävimpiä järviä on alettu kutsumaan pyhiksi. Niinpä yhteensä kuusi maakuntaa myös Kymenlaakso sai ehdokkaakseen Pyhäjärven.	Vuohijärvi tai "Valkealan meri" on maakunnan suurin järvi, vaikka siitä pieni osa ulottuu Etelä-Savoon. Erinomainen tila ja merkittävät kalastus- ja virkistyskäyttöarvot tekevät Vuohijärvestä maakuntajärviluokkaa.
Äänestä:	JÄRVI 25	JÄRVI 26	JÄRVI 27

Lapin maakunta

	Inarijärvi	Kilpisjärvi	Jerisjärvi
Yleistä:	Inarijärvi on Suomen toiseksi suurin (1 084 km ²) järvi. Se kuuluu Paatsjoen vesistöön ja sijaitsee Itä-Lapissa, Inarin kunnassa.	Kilpisjärvi on keskikokoinen (37 km ²) järvi Tornionjoen vesistössä. Se sijaitsee Käsivarressa, Enontekiön kunnassa.	Jerijärvi on keskikokoinen (24 km ²) järvi Tornionjoen vesistössä. Se sijaitsee Länsi-Lapissa, Muonion kunnassa.
Erityistä:	Inarijärvi on Lapin suurin ja syvin järvi. Se on maailman toiseksi suurin järvi, joka sijaitsee kokonaan napapiirin pohjoispuolella. Inarijärvelle ominaisia ovat kapeat lahdet eli vuonot, jotka ovat seurausta mannerjään liikkeestä.	Kilpisjärvellä on hallussaan ainakin kaksi suomenennätystä: suurin järvien jäänpaksuus 114 cm huhtikuulta 1966 ja myöhäisin jäänlähtö 1. heinäkuuta vuosina 1955 ja 1997.	Jerisjärvessä on suurehko saari, Isosaari (400 ha), joka Saaristoasiain neuvottelukunnan tilastossa on ollut harvoja Lapissa sijaitsevia ympärivuotisesti asuttuja saaria, joihin ei ole siltaa. Vieläköhän sinnittelevät?
Järven tila:	Inarijärvi on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan hyvä.	Kilpisjärvi on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan erinomainen.	Jerisjärvi on kirkasvetinen ja arvion mukaan tila on hyvä.
Mistä tunnetaan:	<i>Ohjuksesta.</i> Vuodenvaihteessa 1984–1985 Inarijärvi joutui maailmanpolitiikan keskiöön, kun Neuvostoliittolainen maaliohjus harhautui Suomen puolelle ja syöksyi järveen. Kuinka moni järvi voi kerskua tällä?	<i>Tunturista.</i> Suomen näyttävin tunturi (vaikkei ihan korkein), Saana, hallitsee Kilpisjärven maisemaa. Saana kohoaa yli 550 metriä Kilpisjärven pinnasta aina 1 029 metriin merenpinnan yläpuolelle.	<i>Kalamajoistaan.</i> Jerisjärven Keimionniemessä sijaitsee yksi hienoimmista Lapin kalastuskulttuuriin liittyvistä kohteista. Paikalla on lähes parikymmenttä kalapirttiä aittoineen, joista vanhimmat on peräisin 1700-luvulta. Ensimmäiset pirtit paikalle nousivat jo 1500-luvulla.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Kaunis ja karu järvi, varsinkin sen erämainen pohjois-osa, jossa matalilla saarilla ja luodoilla kituliaasti kasvavat männyt ja koivut herättävät tunteen siitä, että ollaan todella pohjoisen karuissa oloissa."</i> – Leka97	<i>"Jylhässä ja Suomelle ainutlaatuisessa vuoristotunturimaisemassa sijaitseva, kristallinkirkasvetinen järvi."</i> KBH	<i>"Jerisjärvi on poikkeuksellisen kaunis maisemakokonaisuus jopa Lapissa, jossa kyllä kaunita järvimaisemia riittää. Pittoreski yksityiskohta ovat myös kalapirtit Kemionniemellä."</i> – Tammitapio
Arviointiraadin kommentti:	Itseoikeutettu ehdokas Lapin maakuntajärveksi kokonsa, kulttuurisen ja taloudellisen merkityksensä vuoksi. Tyypillinen Lapin järvi Inarijärvi ei kuitenkaan ole, sillä valtaosa maakunnan lähes 20 000 järvestä ovat hyvin pieniä ja matalia. Inarijärvi on pikemminkin ainutlaatuinen, myös koko maailman mitassa.	Kilpisjärvi edustaa Lapinkin mittakaavassa arktisia olosuhteita. Erinomainen tila ja sijainti, jossa se hienosti toimittaa tehtävänsä Suomen komeimpien tuntureiden ”peilinä”, nostaa Kilpisjärven kirkkaasti maakuntajärviluokkaan.	Jerisjärvi ansaitsee ehdokkuuden kalamajoillaan ja sijainnillaan Suomen suosituimman kansallispuiston kupeessa. Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa vierailee vuosittain yli 400 000 retkeilijää, ja moni heistä saa ihailta Jerisjärven maalamaa maisemaa Taivaskerolta.
Äänestä:	JÄRVI 28	JÄRVI 29	JÄRVI 30

Päijät-Hämeen maakunta

	Jääsjärvi	Päijänne	Vesijärvi
Yleistä:	Jääsjärvi on keskikokoinen (81 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan pohjoisrajalla Hartolan kunnan alueella. Pieni osa ulottuu Keski-Suomen puolella.	Päijänne on iso (1 083 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan luoteisosassa Padasjoella, Sysmässä ja Asikkalassa. Suurempi osa järvestä ulottuu Keski-Suomeen.	Vesijärvi on melko iso (108 km ²) järvi Kymijoen vesistössä. Se sijaitsee melko keskellä maakuntaa Lahden, Hollolan ja Asikkalan kuntien alueella.
Erityistä:	Jääsjärvi oli muinoin Puulan laskureitillä Päijänteeseen. Tämä yhteys katkesi, kun Puula yhdistettiin vuonna 1854 Kissakosken kanavalla Mäntyharjun reittiin. Jääsjärven laskujoen, Tainionvirran, rannat ovat korkeat, koska virtaama oli aikoinaan liki kolminkertainen nykyiseen verrattuna.	Päijänne on Suomen toiseksi tai kolmanneksi suurin järvi. Alkuvuodesta se yleensä peittoaa Inarijärven, kun vedenkorkeudet etelässä ovat koholla ja Lapissa vielä talviasennossa. Vuoden jälkipuoliskolla järjestys vaihtuu. Syvyydessä Päijänne on sen sijaan koko maan ykkönen.	Ihminen on monella tavalla muuttanut Vesijärveä. Järven pintaa on laskettu, Vääkсын kanava kaivettu, pohjavedenottoa on useita ja vettä on johdettu toiseen vesistöön, Porvoonjokeen. Ja kaiken päälle vielä runsas jätevesikuormitus.
Järven tila:	Jääsjärvi on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan hyvä.	Päijänne on kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä.	Vesijärven ekologinen tila on pohjoisosassa hyvä ja eteläosassa tyydyttävä.
Mistä tunnetaan:	<i>Kirjailijoista.</i> Maila Talvio syntyi järven tuntumassa, lisäksi seudulla ovat vaikuttaneet mm. Uno Kailas, Arvi Järventaus, Lauri Pohjanpää ja Mika Waltari.	<i>Tunnelista.</i> Päijännetunneli on Päijänteen Asikkalanselältä Helsingin seudulle johtava raakavesitunneli, joka tuo vettä noin miljoonan asukkaan ja teollisuuden käyttöön. Tunneli on 120 km pitkä, ja se on maailman pisin yhtenäinen kalliotunneli. Tunnelin virtaama on keskimäärin 3,1 kuutiometriä sekunnissa.	<i>Kansalaistoiminnasta.</i> Vesijärvi oli erittäin rehevöitynyt 1960- ja 1970-luvuilla runsaan jätevesikuormituksen vuoksi. Sittemmin kuormitus on vähentynyt ja järven tila on parantunut. Vesijärvelle on toteutettu useita kunnostushankkeita. Sen toipumista edistää niin rekisteröity yhdistys kuin säätiökin.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Järvi kuuluu suojeleohjelmaan ja sen luonto on monipuolinen, matalista lintulahdistista syviin muikkuselkiin." – Kitruk</i>	<i>"Ehdotan Päijännettä Päijät-Hämeen maakuntajärveksi. Ihan jo nimenkin vuoksi." – Rea Peltola</i>	<i>"Järven hyväksi käynnissä oleva kampanja tähtää järven veden pysyvään puhdistumiseen" – Snellilo</i>
Arviointiraadin kommentti:	Jääsjärvi on paikallisesti arvokas lintuvesi ja muutenkin hieno järvi.	Päijänne on Päijät-Hämeen suurin vesistö, vaikka sijaitsee vain osittain maakunnassa. Se on ehdolla myös Keski-Suomessa. Päijänteen kansallispuisto esittelee suomalaista järviluontoa parhaimmillaan.	Vesijärven nostaa maakuntaluokkaan sijainti Lahden kaupungin äärellä sekä runsas vapaaehtoistoiminta, jota sekä kansalaiset että yritykset ovat tehneet järven hyväksi.
Äänestä:	JÄRVI 31	JÄRVI 32	JÄRVI 33

Pirkanmaan maakunta

	Längelmävesi	Näsijärvi	Pyhäjärvi (Tampere)
Yleistä:	Längelmävesi on melko iso (133 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan itäpuolella Kangasalan ja Oriveden kuntien alueella.	Näsijärvi on melko iso (255 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se sijaitsee keskellä maakuntaa. Näsijärvi ulottuu pohjoisessa Ylöjärven Kurun kylään ja etelässä Tampereen keskustaan.	Pyhäjärvi on melko iso (122 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistössä. Se ulottuu pohjoisessa Tampereen keskustaan ja etelässä Lempäälän kanavaan. Välissä on Pirkkala, Nokia ja Vesilahti.
Erityistä:	Kesäkuuhun 1604 asti Längelmävesi oli osa suurjärveä yhdessä Pälkäneveden ja Kangasalan Vesijärven kanssa. Maankohoaminen oli kallistanut tätä allasta niin, että lumisen talven jälkeen Pälkänevesi puhkaisi itselleen Kostianvirran. Pälkäneveden pinta putosi 3–4 metriä, ja Längelmävesi erottui omaksi järveksen.	Näsijärvi kuroutui erilliseksi järveksi noin 8 000 vuotta sitten ja laski alun perin Lapuanjoen kautta Perämereen. Maankohoamisen seurauksena virtaus hidastui ja noin 5 000 vuotta sitten Näsijärvi mursi nykyisen uomansa Tammerkoskeen.	Pyhäjärven vedenkorkeutta mitattiin nk. Pyynikin asteikolla vuosina 1878–1995. Vuoden 1899 tulvalla Pyhäjärvi nousi rajummin kuin mikään muu silloin havaittu Suomen järvi, peräti 264 cm.
Järven tila:	Längelmävesi on kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä.	Näsijärvi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on hyvä.	Pyhäjärvi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila vaihtelee välttävistä hyvään järven eri osa-alueilla.
Mistä tunnetaan:	<i>Runosta. "Mä oksalla ylimmällä oon Harjulan seljälteen; niin kauas kuin silmään siintää, nään järviä lahtineen. Kas Längelmävesi tuolla voin hopeisin hohtelee..."</i> Kesäpäivä Kangasalla on Topeliuksen runo vuodelta 1853. Se on myös Pirkanmaan maakuntalaulu.	<i>Haaksirikosta.</i> Höyrylaiva Kuru oli sisävesilaiva, joka upposi Tampereen edustalla Näsijärvellä 7. syyskuuta 1929. Kurun uppoaminen on Suomen pahin sisävesillä tapahtunut vesiliikenneonnettomuus. Laivan 150 matkustajasta ja 12-hengen miehistöstä vain 22 pelastuivat.	<i>Kesäteatterista.</i> Pyynikin kesäteatteri on toiminut yli 60 vuotta Pyhäjärven rannalla Joselininniemessä. Hienojen esitysten ohella se on maankuulu katsomostaan, joka rakennettiin pyöriväksi jo 1950-luvun lopulla. "Tuntemattoman sotilaan" kotinäyttämö.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Länkyän rannalla on hieno asua."</i> – Orvokki	<i>"Hämeen sydämissä on kuin hämäläinen maisemataulu. Kauniina kuin kehystetty peili, myrskyisenä kuin julma meri. Vienyt monet mukanaan, itse myrskystä pelastuneena, tunnen suurta kiitollisuutta."</i> – nimim. Ikko	
Arviointiraadin kommentti:	Längelmäveden historia on tyypillinen Suomen järville. Maankohoaminen on muovannut järvikarttaa vuosituuhansia - eikä työ ole valmis. Längelmävesi edustaa kilpailussa veden omaa tahtoa. Eikä esiintymisestä maakuntalaulussa voi olla haittaa.	Maakunnan suurin järvi keskellä maakuntaa maakunnan keskuskaupungin äärellä. Voiko maakuntajärveltä enempää toivoa?	Pyhäjärvi on toinen Tamperetta, maakunnan keskuskaupunkia, luonnehtivista järvistä. Pispalan ja Pyynikin harjuilta voi ihailla Pyhäjärveä – samoin kuin sen kovaa kilpailijaa, Näsijärveä.
Äänestä:	JÄRVI 34	JÄRVI 35	JÄRVI 36

Pohjanmaan maakunta

	Blomträsket	Hinjärv	Larsmosjön – Luodonjärvi
Yleistä:	Blomträsket on melko pieni (1,5 km ²) järvi, joka laskee Viikinojaa (Vikbäcken) pitkiin mereen. Se sijaitsee maakunnan eteläosassa Kristiinankaupungissa.	Hinjärv on melko pieni (8 km ²) järvi, joka laskee Töln-jokea pitkin mereen. Se sijaitsee maakunnan eteläosassa Närpiön kaupungin alueella.	Luodonjärvi on keskikokoinen (68 km ²) järvi maakunnan pohjoisosassa. Se sijaitsee rannikolla Pietarsaaren ja Kokkolan välissä.
Erytystä:	Blomträsketissä on erittäin runsaasti vesikasvillisuutta, pohjoisosassa jopa puolet vedenpinnasta on lumpeen- ja ulpukanlehtien peitossa. Myös sara- ja ruoholuhtaa, osmankäämiä ja järviruokoa on laajalti.	Hinjärv on ainoa isompi sininen läikkä hyvin niukkajärvisellä alueella Vaasan eteläpuolella. Se on maakunnan suurin luonnonjärvi.	Luodonjärvi on Suomen suurin napapiirin eteläpuolinen tekojärvi. Se on tehty merenlahdista patoamalla. Järven vedenpinnan korkeus pidetään säännöstelyllä noin 10–20 cm merenpintaa korkeammalla.
Järven tila:	Blomträsket on runsashumuksinen. Sen ekologista tilaa ei ole luokiteltu. Järvi kuuluu lintuvesien suojeleohjelmaan.	Hinjärvi on runsashumuksinen ja sen tila on asiantuntija-arvion mukaan tyydyttävä.	Luodonjärvi on runsashumuksinen ja sen tila on asiantuntija-arvion mukaan tyydyttävä.
Mistä tunnetaan:	<i>Lintujärvenä.</i> Blomträsket kuuluu lintuvesien suojeleohjelmaan ja sen pohjoispäässä on lintutorni. Vesilinnut ja kahlaajat ovat hallitsevia lajiryhmiä, mutta siellä voi tavata myös monia muita lajeja; esimerkiksi mustatiira on melko säännöllinen vierailija.		
Ehdottajan perustelu:	<i>"Kaunis järvi " – Jarmo</i>	<i>"Kaunis järvi jota suomenkielisellä etelä-pohjanmaalla ei tunneta" – Jarmo</i>	<i>"Upeat maisemat, yhteydet mereen ja ainutlaatuisuus Pohjanmaan alueella ovat seikkoja, joiden ansiosta Luodonjärvi pitäisi valita Pohjanmaan maakuntajärveksi." – nimim. Maekinen</i>
Arviointiraadin kommentti:	Blomträsketin merkitys lintujärvenä nostaa sen maakuntajärviehdokkaaksi. Blomträsket on myös tyypillinen Pohjanmaan järvi siinä mielessä, että se laskee pientä puroa pitkin mereen varsinaisten päävesistöjen välissä. Pohjanmaan järvistä tällaisia ovat noin viidesosa.	Maakunnan suurimpana luonnonjärvenä Hinjärv on itseoikeutettu ehdokas.	Arviointiraati karsasti valinnoissaan jossain määrin tekojärviä, kun maassa on upeita luonnonjärviäkin pilvin pimein. Pohjanmaalla Luodonjärveä ei kuitenkaan voinut ohittaa. Luodonjärvi on myös melko ainutlaatuinen rakennelma koko maailmankin mitassa.
Äänestä:	JÄRVI 37	JÄRVI 38	JÄRVI 39

Pohjois-Karjalan maakunta

	Höytiäinen	Koitere	Pielinen
Yleistä:	Höytiäinen on melko iso (283 km ²) järvi Vuoksen vesistössä. Se sijaitsee Joensuun pohjoispuolella, Kontiolahdella ja Polvijärvellä.	Koitere on melko iso (164 km ²) järvi Vuoksen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan ja itäisimmässä nurkassa, Ilomantsin kunnan alueella.	Pielinen on iso (894 km ²) järvi Vuoksen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan pohjoisosassa ja ulottuu Enosta Nurmekseen.
Erityistä:	Höytiäinen laski aiemmin Viinijärveen, mutta 1850-luvun lopun käsistä karannut järvenlasku muutti laskusuunnaksi Pyhäselän. Samalla Höytiäisen pinta-ala pieneni kolmanneksen ja vesitilavuus alle puoleen entisestä. Uutta maata paljastui yli 157 neliökilometriä.	Koitereen lempinimi on Satasaarinen Koitere. Todellisuudessa saaria on 451. Yksi suurimmista on järven keskellä oleva Lammassaari (480 ha), jonka sisällä on useita saareissa sijaitsevia järviä. Koitereen mukaan on nimetty Saturnuksen suurimman kuun Titanin yksi metaanijärvi.	Pielinen on ylivoimaisesti suurin Pohjois-Karjalan järvistä. Koko maan mittakaavassa se on neljäs. Säännötelemättömistä järvistä Pielinen on suurin, vaikka jonkin verran sen vedenkorkeuteen vaikuttaa Lieksanjoen ja alapuolisen Koitereen säännöstely.
Järven tila:	Höytiäinen on kirkasvetinen ja sen tila on asiantuntija-arvion mukaan hyvä.	Koitere on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on hyvä. Järven pohjoisosan ranta kuuluu Patvinsuon kansallispuistoon.	Pielinen on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on hyvä.
Mistä tunnetaan:	<i>Järvenlaskustaan.</i> Höytiäisen pintaa oli tarkoitus laskea hallitusti viljelysmaan lisäämiseksi. Vuonna 1859 kanavaa oli kaivettu viisi vuotta, ja laskemisen aloittaminen häämötti. Vesi oli kuitenkin päässyt syövyttämään patojen hiekalla seisovia perustuksia siinä määrin, että 4. elokuuta patorakennelmat sortuivat ja hallittu Höytiäisen lasku jäi pelkäksi haaveeksi.	<i>Yksi seitsemästä ihmeestä.</i> Vuonna 1972 Suomen Matkailuliitto, Suomen Kotiseutuliitto ja Finnair järjestivät kilpailun, jossa haettiin Suomen ja sen maakuntien seitsemää ihmettä. Päämääränä oli saada esiin matkailukohteita, joita ei vielä yleisesti tunnettu tai pidetty merkittävänä. Koitereen lisäksi tämän maininnan saivat mm. Keimiönniemen kalapirtit, Lemminkäinen ja Vanha Rauma.	<i>Kansallismaisemastaan.</i> "Suomen katsotuimmat saaret" ovat nimeltään Pieni-Hölö ja Iso-Hölö. Ne sijaitsevat välittömästi Ukko-Kolin edustalla. Hieman kauempana ovat Pieni-Korppi ja Iso-Korppi. Oikealla on harjusaarten ketju: Hiekkapakka, Suuri-Kopra, Pieni-Kopra ja Purjesaari. Kolin huipulta Pieliselle avautuva maisema on henkeäsalpaavan kaunis.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Nimen synnystä on ainakin kaksi tulkintaa... Toisen mukaan nimi syntyi siitä, että Höytiäinen on korkeiden paikkojen, höjd, ympäröimä. Tulokkaat tiesivät aikoinaan, että hallakaan ei noussut ensimmäisenä Höytiäistä ympäröiville rinteille." – Anneli</i>	<i>"Eipä ole kauniimpaa maisemaa kuin ilta-auringossa Koitere ja sen sadat saaret!" – nimim. Aihki</i>	<i>"Pielinen on Pohjois-Karjalan sydän, Pielisjoki sielu ja Koli kaiken sen ylle kohoava laki." – nimim. Eväkäs</i>
Arviointiraadin kommentti:	On hämmästyttävää, miten Höytiäinen on toipunut mullistuksesta, jonka se koki vain 150 vuotta sitten. Ehkä vesistöissä muutos onkin luonnollista, kun vesi kuitenkin koko ajan pyrkii etsimään uusia uomia "rengasmatkallaan".	Koitere on kirkkaasti maakuntajärviluokkaa, vaikka runsas säännöstely hieman vähentääkin pisteitä. Koiteretta säännöstellään Pamilon voimalaitoksen tarpeisiin, ja sen säännöstelyväli on 2,12 metriä.	Pielinen on jättiläinen maakunnan muihin järviin verrattuna. Kansallismaisemaksi tituleerattu näkymä Kolilta ja säännötelemättömyys nostavat järven kirkkaasti maakuntajärviluokkaan.
Äänestä:	JÄRVI 40	JÄRVI 41	JÄRVI 42

Pohjois-Pohjanmaan maakunta

	Kitkajärvet	Muojärvi	Pyhäjoen Pyhäjärvi
Yleistä:	Kitkajärvet on melko iso (yhteensä 286 km ²) järvi Koutajoen vesistössä. Se muodostuu kahdesta osasta (Ala-Kitka ja Yli-Kitka). Järvi sijaitsee maakunnan pohjoisosassa Kuusamossa, ja noin puolet siitä ulottuu Lapin maakunnan puolelle.	Muojärvi on keskikokoinen järvi Vienan Kemin vesistössä. Se sijaitsee maakunnan itäisimmässä kolkassa Kuusamon kunnan alueella.	Pyhäjärvi on melko iso (122 km ²) järvi Pyhäjoen vesistössä. Se sijaitsee maakunnan eteläisimmässä kärjessä Pyhäjärven kunnan alueella.
Erityistä:	Kitkajärvien vedenpintaa laskettiin vuosina 1840-42 ja 1866-72 yhteensä noin kaksi metriä, jotta rannoille saatiin rehua tuottavia luonnonniittyjä. Kitkajärviä yritettiin myös kääntää laskemaan Iijoen vesistöön 1861, mutta tästä luovuttiin.	Muojärvi on trifurkaatio eli vettä poistuu kolmen uoman kautta. Joukamojärven kautta Pistojokeen menee yli 90 % keskivirtaamasta, loppuosa virtaa Koskenkylän ja Heikkilän kanavien kautta Kiitämään, siitä Suininginjoen kautta Suininkiin ja edelleen Kuusinkijokeen.	Pyhäjärvi on suurin järvi, joka sijaitsee kokonaan Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa.
Järven tila:	Kitkajärvet on kirkasvetinen. Sen ekologinen tila on hyvä, paitsi Yli-Kitkan Kesälahden alue, joka on vain tyydyttävä.	Muojärvi on karu ja kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä.	Pyhäjärvi on kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä.
Mistä tunnetaan:	<i>Muikuistaan.</i> Järven pienikokoista muikkua kutsutaan <i>kitkan viisaaksi</i> . Nimityksen sanotaan johtuvan siitä, että kala ei lähde uimaan Kitkajokea alavirtaan Venäjälle. Kitkan viisaalle on haettu EU:n nimisuoja.		<i>Hiidestään.</i> Tarinan mukaan jättiläinen eli Hiisi asusteli aikoinaan Pyhäjärven rannoilla. Lähellä Emoniemen kärkeä on Hiidenkari; joka syntyi, kun Hiisi kahlasi järveä niemestä niemeen valtava kivitaakka harteillaan. Kivi putosi, kun vettä alkoi mennä saappaan varresta sisään.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Sen unenomainen rauha iltaisin auringon laskiessa rauhoittaa."</i> – nimim. Ansu93	-	<i>"Järvi on juuri sopivan kokoinen maakuntajärveksi, siinä on runsaasti saaria, kaloja ja puhdasta vettä!"</i> – nimim. Masakang
Arviointiraadin kommentti:	Raati yhdisti Ala- ja Yli-Kitkan voimat kilpailussa, vaikka ne voi mieltää myös erillisiksi järviksi. Ala-Kitkan yhdistäminen Yli-Kitkaan siirtää järven painopistettä enemmän Pohjois-Pohjanmaalle, jonne se yleensä mielletään kuuluvan, vaikka iso osa Yli-Kitkasta onkin Lapin puolella.	Arviointiraati nosti Muojärven ehdokkaaksi, vaikkei sitä ollut kukaan ehdottanut. Muojärvi on karu ja kirkasvetinen järvi, jossa on huomattavan paljon lähes luonnontilaisia osia. Se on myös merkittävä järvi kalastuselinkeinolle.	Pyhäjärvi edustaa eteläisen Pohjois-Pohjanmaan alavia maita Kuusamon ylänköä vastaan.
Äänestä:	JÄRVI 43	JÄRVI 44	JÄRVI 45

Pohjois-Savon maakunta

	Juojärvi	Kallavesi	Pielavesi
Yleistä:	Juojärvi on melko iso (220 km ²) järvi Vuoksen vesistöissä. Se sijaitsee maakunnan kaakkoisrajalla Tuusniemen kunnassa. Juojärvi ulottuu myös Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntiin.	Kallavesi on melko iso (478 km ²) järvi Vuoksen vesistöissä. Se sijaitsee melko keskellä maakuntaa ympäröiden maakunnan keskuksen, Kuopion.	Pielavesi on melko iso (110 km ²) järvi Kymijoen vesistöissä. Se sijaitsee maakunnan luoteisosassa Pielaveden kunnan alueella.
Erityistä:	Juojärvi on kolmen maakunnan järvi – se jakautuu Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon kesken. Näitä ei ole Suomessa kovin monta.	Kallaveden jäänlähdistä on yhtenäinen havaintosarja keväästä 1822 alkaen ja jäätymisestä syksystä 1833 alkaen. Kyseessä on tiettävästi maailman pisin yhtenäinen havaintosarja järven jäätymisestä ja jäänlähdistä.	Pielavesi on Rautalammin reitin pohjoisin järvi. Rautalammin reitti on kansainvälisesti merkittävä vesireitti, joka on säilynyt pitkälle erämaisena alueena. Sitä onkin kutsuttu myös Kansallisvedeksi. Vesireitistä peräti kolme järveä on selviytynyt maakuntajärvikilpailun loppukilpailuun.
Järven tila:	Juojärvi on karu ja kirkasvetinen ja sen tila on asiantuntija-arvion mukaan hyvä.	Kallavesi on humuspitoinen ja sen ekologinen tila on hyvä.	Pielavesi on humuspitoinen ja sen tila on asiantuntija-arvion mukaan hyvä.
Mistä tunnetaan:	<i>Luostarista.</i> Uuden Valamon luostari sijaitsee Juojärven rannalla Heinäveden Papinniemessä. Luostari on tosin Etelä-Savon puolella.	Laulusta. <i>"Kallavesj, Kallavesj, järviij järvi, siinä pesj äet mun paetanj monta kertoo, isä särillep pitj merto, veljmies salloo tuulastelj, tiirustelj, riijustelj."</i>	<i>Kekkosesta.</i> UKK syntyi 3.9.1900 Lepikon torpassa, vain 400 metrin etäisyydellä Pielaveden rannasta.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Pohjois-Savon ja koko maailman puhtain vesj. Siitä tehään muakunnan nimikko järvi."</i> – nimim. Oikeeimmeinen	<i>"Kallavesj on se yksi ja ainoa järvi, josta tulee Pohjois-Savo mieleen kaikille suomalaisille ilman sen enempää selittelyä."</i> – nimim. Hemppa	-
Arviointiraadin kommentti:	Juojärvi on karun ja kirkasvetisen järven edustaja Pohjois-Savon äänestyksessä. Pisteitä nostaa vielä se, että järvestä on tallennettu hienoja kuvia Järviwikiin. Juojärvi ulottuu myös Etelä-Savon ja Pohjois-Karjalan maakuntiin, mutta ei ole niissä ehdokkaana loppukilpailussa.	Kallavesi on kokonsa ja sijaintinsa (melko keskellä maakuntaa, Kuopion ympärillä) puolesta ehdotonta maakuntajärviuokkaa. Pääsy vesireittejä pitkin kauas lähes joka ilmansuuntaan ja vilkas reittiliikenne tekee siitä ainutlaatuisen.	Arviointiraati nosti Pielaveden ehdokkaaksi, vaikkei sitä ollut kukaan ehdottanut. Pielavesi edustaa kilpailussa Pohjois-Savon länsiosaa ja Kymijoen vesistöä.
Äänestä:	JÄRVI 46	JÄRVI 47	JÄRVI 48

Satakunnan maakunta

	Säkylän Pyhäjärvi	Karhijärvi	Kokemäen Sääksjärvi
Yleistä:	Säkylän Pyhäjärvi on melko iso (155 km ²) järvi Eurajoen vesistöissä. Se sijaitsee maakunnan etelärajalla Säkylän ja Euran kuntien alueella. Pieni osa ulottuu Varsinais-Suomen puolelle.	Karhijärvi on keskikokoinen (33 km ²) järvi Karvianjoen vesistöissä. Se sijaitsee Lavian kunnassa, ja etelä-pohjoissuunnassa melko keskellä maakuntaa.	Kokemäen Sääksjärvi on keskikokoinen (33 km ²) järvi Kokemäenjoen vesistöissä. Se sijaitsee melko keskellä maakuntaa Kokemäen kaupungin alueella.
Erityistä:	Pyhäjärvi on ylivoimaisesti suurin kaikista Satakunnan järvistä. Sen kuivattaminen oli suunnitteilla 1920-luvulla, kun arveltiin viljelyskelpoisen maan arvon nousevan korkeammaksi kuin kalarikkaan järven ja rantatonttien. Ilman Pyhäjärveä Satakunta olisi kuivimpien maakuntien joukossa.		Sääksjärvi on kraatterijärvi. Sen muodosti noin 500–600 milj. vuotta sitten Maahan syöksynyt meteoriitti.
Järven tila:	Säkylän Pyhäjärvi on kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä.	Karhijärvi on matala ja erittäin humuspitoinen. Sen ekologinen tila on tyydyttävä.	Sääksjärvi on matala ja humuspitoinen. Sen ekologinen tila on tyydyttävä.
Mistä tunnetaan:	<i>Instituutista.</i> Pyhäjärvi-instituutti sijaitsee järven pohjoispäässä, Kauttualla. Instituutin tärkeimpiä tehtäviä – ainakin Pyhäjärven näkökulmasta - on Pyhäjärven suojeleohjelman toteuttaminen ja muu vesiensuojelutyö.	<i>Kolikosta.</i> Suomen 1 euron kolikon kansallisella puolella on kuvattu lavialainen järvimaisema – Karhijärvi ja piskuinen Lavijärvi – jonka yllä lentää kaksi laulujoutsenta. Kolikon kuvan on suunnitellut lavialainen kuvanveistäjä Pertti Mäkinen.	
Ehdottajan perustelu:	<i>"Pyhäjärvi on kooltaan, kirkasvetisyydeltään ja kalaisuudeltaan maakunnan helmi. Se kokoaa ympärilleen ja rannoilleen lukuisia kuntia ja on tunnettu koko maakunnassa."</i> – Jekke	<i>"Kauniin Karhijärven aallot lyövät rantaan eloa Satakunnan sydämen kohdalla..."</i> – Laviotti	<i>"Erinomaisen nätti järvi, kaiken kukkuraksi vielä törmäyskraatteri mikä tekee siitä erikoisuuden. Paljon komeampi kuin Lappajärvi, joten pohjalaisista tulee kateellisia."</i> – JarmoK
Arviointiraadin kommentti:	Moni on ehdottanut Pyhäjärveä Varsinais-Suomen ja Satakunnan yhteiseksi nimikkojärveksi. Raati haluaa mahdollistaa tämän asettamalla Pyhäjärven ehdokkaaksi kummankin maakunnan äänestykseen. Järvi on ehdokkuuden arvoinen toki muutenkin.	Esiintyminen euron kolikossa oli viimeinen sysäys Karhijärven valinnassa ehdokkaaksi. Järvi edustaa mallikkaasti satakuntalaista perusjärveä.	Sääksjärvi edustaa äänestyksessä Satakunnan suurinta vesistöä Kokemäenjokea. Syntyhistoria tekee järvestä erikoisen.
Äänestä:	JÄRVI 49	JÄRVI 50	JÄRVI 51

Uudenmaan maakunta

	Lohjanjärvi	Nuuksion Pitkäjärvi	Tuusulanjärvi
Yleistä:	Lohjanjärvi on keskikokoinen (88 km ²) järvi Karjaanjoen vesistöalueella. Se sijaitsee läntisellä Uudellamaalla Lohjan ja Karjalohjan kuntien alueilla.	Nuuksion Pitkäjärvi on melko pieni (2,5 km ²) järvi, joka laskee puroja pitkin Espoonlahteen. Järvi sijaitsee Pääkaupunkiseudulla Espoon kaupungin alueella.	Tuusulanjärvi on melko pieni (6 km ²) järvi Vantaanjoen vesistössä. Se sijaitsee keskellä maakuntaa ja ulottuu etelässä Tuusulan keskustaasta – Hyrylään – ja pohjoisessa Järvenpäähän
Erityistä:	Lohjanjärven suurin syvyys on 55 metriä. Koska järven korkeustaso on vain noin 32 metrissä, syvin kohta ulottuu 23 metriä merenpinnan alapuolelle. Lohjanjärven 1120 milj. m ³ vesitilavuudesta noin 85 milj. m ³ on merenpintaa syvempänä. Tämä on Suomen järvien suurin kryptodepressio.	Espoossa on myös kaksi muuta Pitkäjärveä, koko Suomessa niitä on liki kaksisataa. Nuuksion Pitkäjärven luoteispää kuuluu Nuuksion kansallispuistoon.	Tuusulanjärvi on Vantaanjoen vesistön suurin järvi. Noin 15 km pituinen Tuusulanjoki puhkaisi järven eteläpäässä sijaitsevan Koskenharjun noin 8000 vuotta sitten. Järven pinta romahti metritolkulla ja harjuun syöpyi jo muutamassa vuosikymmenessä melkoinen laakso.
Järven tila:	Lohjanjärvi on runsasravinteinen ja kalkkipitoinen. Sen etelä- ja koillisosien ekologinen tila on tyydyttävä ja muiden osien hyvä.	Nuuksion Pitkäjärvi on humuspitoinen ja se on ekologiselta tilaltaan hyvä.	Tuusulanjärvi on runsasravinteinen ja sameavetinen. Sen ekologinen tila on välttävä.
Mistä tunnetaan:	<i>Lehdoistaan.</i> Lohjanjärven rannoilla on runsaasti lehtoja kalkkipitoisen maaperän ja eteläisen sijainnin vuoksi. Alueella tavataan useita eteläisiä kasvi- ja eläinlajeja, joita ei esiinny muualla Suomessa. Pohjoisrannalla sijaitsee Karkalin luonnonpuisto, joka on Suomen laajin lehtometsä.	<i>Kansallispuistosta.</i> Kävijämääriltään Suomen kolmanneksi suosituin kansallispuisto alkaa järven luoteiskulmasta. Nuuksiossa vierailee vuosittain noin 180 000 retkeilijää.	<i>Taiteilijakodeistaan.</i> Tuusulanjärven itärannalle muodostui 1900-luvun alussa - kansallisromantiikan aikana - suomalaisten taiteilijoiden löyhä yhteisö. Aluevalinta oli kompromissi erämaa-ateeljeen ja pääkaupungin huminan välillä. Yhteisöön kuuluivat mm. Jean Sibelius, Eero Järnefelt ja Pekka Halonen.
Ehdottajan perustelu:	<i>"Vertaansa vailla oleva lehtoluonto kasveineen ja toisella puolen välkehtivä Lohjanjärvi, voiko parempaa luontokokemusta olla!" – Anho</i>	<i>"Luonnonkaunis, aarniometsän ympäröimä, puhdas, uintikelpoinen ja kalaisa järvi, jonka rannoilla voi retkeillä ja harrastaa luonnossa liikkumista alueen ehdoilla."</i>	<i>"Eryityisesti Uudenmaan maakuntajärveksi sopii kulttuurihistoriallisesti merkittävä järvi, jonka ranta-alueilla on runsaasti asutusta ja ihmistoimintaa". – Oruth</i>
Arviointiraadin kommentti:	Lohjanjärvi on kokonsa ja lehtomaisemiensa takia itsestään selvä ehdokas. Lohjanjärvi oli myös yhdessä Tuusulanjärven kanssa koko kilpailun eniten kannatusta saanut järvi.	Nuuksion Pitkäjärvi yrittää heittää hiekkaa kahden suursuosikin rattaisiin. Lohjanjärveen ja Tuusulanjärveen verrattuna se edustaa erilaista, karua ja erämaista järveä. Pitkäjärvi on silti helposti saavutettavissa.	Tuusulanjärven taiteilijayhteisö ja kulttuurihistoriallinen merkitys ovat täysin ainutlaatuisia Suomessa. Yhdessä Lohjanjärven kanssa koko kilpailun eniten kannatusta saanut järvi.
Äänestä:	JÄRVI 52	JÄRVI 53	JÄRVI 54

Varsinais-Suomen maakunta

	Iso-Kisko	Painio	Säkylän Pyhäjärvi
Yleistä:	Iso-Kisko on melko pieni järvi (6,7 km ²) Kiskonjoen-Perniönjoen vesistöissä. Se sijaitsee Salossa maakunnan kaakkoisrajalla.	Painio on melko pieni järvi (7,8 km ²) Paimionjoen vesistöissä. Se sijaitsee Somerolla, maakunnan itäisimmässä nurkassa.	Säkylän Pyhäjärvi on melko iso järvi (155 km ²) Eurajoen vesistöissä. Se sijaitsee pääosin Satakunnassa, mutta järven eteläosa ulottuu Pöytyän kuntaan ja siis Varsinais-Suomeen.
Erityistä:	Iso-Kisko on kokoluokassaan harvinaisen syvä; sen keskisyvyys on 10 metriä ja suurin syvyys jopa 33 metriä.	Painio on suurin järvi, joka sijaitsee kokonaan Varsinais-Suomen maakunnassa.	Pyhäjärvi on jättiläinen verrattuna koko Lounais-Suomen muihin järviin. Se on esimerkiksi noin 20 kertaa suurempi kuin Painio.
Järven tila:	Iso-Kisko on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan erinomainen.	Painio on luontaisesti rehevä ja samevetinen. Sen tila on arvion mukaan tyydyttävä.	Pyhäjärvi on kirkasvetinen ja ekologiselta tilaltaan hyvä.
Mistä tunnetaan:			<i>Kalaisuudestaan.</i> Pyhäjärveä pidetään yhtenä Suomen kalaisimpana järvenä. Keskimääräinen vuosisaalis on noin 40 kg/ha.
Ehdottajan perustelu:	-	<i>"Painio on kuhajärvi, savisameus kuvastaa maakunnan maaperää, rannalla kartano ja kirkko, saarella kalasääsken pesä, joskus voi Ämyriltä kuulua Agentsin soitto." – Honda2hv</i>	<i>"Järvi on karu, mutta kaunis. Tyynellä säällä sen kauneus suorastaan mykistää. Pyhäjärven etelärannalla on riemullista kahlata ja uida, koska pohja on silkinhienoa sokerinvalkeaa hiekkaa." – AT</i>
Arviointiraadin kommentti:	Arviointiraati nosti Iso-Kiskon ehdokkaaksi, vaikkei sitä ollut kukaan ehdottanut. Iso-Kisko edustaa äänestyksessä Kiskojoen-Perniönjoen vesistöä, joka on Varsinais-Suomen järvirikkein vesistö. Varsinais-Suomen 662:sta järvestä 148 sijaitsee tässä vesistöissä.	Painio on suurin järvi, joka sijaitsee kokonaan Varsinais-Suomen maakunnassa. Se on pitkän järviketjun ylin järvi, maakunnalle tyypillisten viljelysmaisemien keskellä.	Moni on ehdottanut Pyhäjärveä Varsinais-Suomen ja Satakunnan yhteiseksi nimikkojärveksi. Raati haluaa mahdollistaa tämän asettamalla Pyhäjärven ehdokkaaksi kummankin maakunnan äänestykseen. Järvi on ehdokkuuden arvoinen toki muutenkin.
Äänestä:	JÄRVI 55	JÄRVI 56	JÄRVI 57